a Et germinabũt. Quaſi electi bonis operibus germinãt. ſicut chriſtus q̃ eſt vera vinea. b Memoriale eius. Uinũ libani poteſt dici diuerſis pigmẽtis cõditũ vt ſuauẽ odorẽ emittat. Sicut eñ pigmẽtatũ vinũ redolet ſuauiter: ſic memoria iuſti hoĩs deũ bonis operibus imitãtis. vel vinuz libani eſt: qđ deo in tẽplo offerebaꝶ. Sicut eñ delectabaꝶ in vino qđ ei offerebaꝶ: ſic gaudet ex odore q̃ de fide ꝛ operibꝰ credẽtiũ ꝓcedit. c Ephraim. i. oĩs penitens qui meꝰ cepiſti eſſe ꝑ penitentiã amodo cõtemne idola. d Ego vt abietẽ. Septuaginta. Ego ſicut iuniperus cõdẽſa ex me. f. e. in. de iuniperis iuxta. Lxx. ſalomõ ianuas tẽpli fecit: qꝛ chriſtus ꝑ quẽ ad patrẽ aſcẽdimꝰ hanc habet naturã vt ſemper floreat ꝛ nouos fructus faciat: nunq̃ʒ virorẽ deponat: hec iuniperus ſub vmbra ſua quieſcẽtibꝰ ne mundi huiꝰ ardore feriaꝶ: ꝛ ne ꝑcutiat caput eoruz eſtꝰ ſicut olim caput Jone, dat fruges ꝛ requiẽ et ſaturitatẽ. e Quis ſapiens. His verbis ꝓpheta obſcuritatẽ voluminis: ꝛ difficultatẽ explanationis oſtẽdit. Quis? quaſi rarus eſt q̃ hec oĩa poſſit ſcire niſi ꝑ ſanctos patres ex gratia xp̃i in carne aduenientis expoſita fuerint. f Quia recte. In his viĳs nõ ambulat niſi q̃ cõuertiꝶ ad dñm: ꝛ a quo auferꝶ velamẽ qđ erat ſuꝑ faciẽ moyſi: ꝛ qui dicit cũ dauid: Reuela ocl'os meos ꝛ c. m. d. l. t. hic ambulabit ꝛ inueniet chriſtum.

Ps. 118.

Uerbum

a b Et germiabũt q̃ſi vinea. Memo- a b
a Quaſi cũ ex penitẽtia tanta bona ꝑcepturus ſis? Quid vltra o ephraim opponis mihi idola?
c riale eiꝰ q̃ſi vinũ lybani. Ephraĩz c
a q̃ auerſum humiliaui penitẽtẽ ſuſcipiã.
qđ mihi vltra idola? Egõ exau- d e
a per me viã recte ire faciã. b ſubaudis deđi eũ vt haberet viriditatẽ fidei et oꝑationis: et ſempꝑ mente celeſtia peteret.
d diã et dirigã euz. Egõ vt abietẽ f g
a omnis operatio eius vel noui teſtamẽti obſeruatio ex meo ꝓceſſit dono.
virẽtẽ ex me frũctꝰ tuus inuẽtus h
a per ſe. b quid ſignificent due mulieres ꝛ partꝰ earũ et cetera q̃ in ꝓpheria cõtineꝶ.
e eſt. Quis ſapiẽs ꝛ intẽlliget iſta: i k
a ꝑ alios. b ſcʒ hoc intelligẽdũ eſt de oĩbus qꝛ recte. v. d. c id eſt mãdata noui ꝛ ve. te.
f itelligẽns ꝛ ſciẽt hec? Quia rectẽ l m
a ſoli iuſti recte intelligunt ꝛ oꝑe adimplent.
vie domini: ꝛ iuſti ambulabunt n
a iudei heretici: falſi chriſtiani q̃ in lege peccant et ꝑ legẽ grauiꝰ punieꝶ. b Uñ ecce hic poſitꝰ eſt in ruinã et in reſurrectionẽ multoꝝ in iſrl'.
in eis: ꝑuãricatores vero cõrruent in eis. o

Finit Oſee ꝓpheta.

Incipit ꝓlogus ſancti Hieronymi in Johel prophetam.

SAnctꝰ iohel apud hebreos poſt oſee ponitur. Et ſicut ibi ſub noĩe ephraim ad decẽ tribꝰ cõferꝶ vaticiniũ q̃ vel ſamaria vel iſrael ſepe memoranꝶ: ſic ꝛ i hũc ꝓphetã omne qđ diciꝶ ad tribũ iuda: ꝛ ad hierl'm ꝑtinere credendũ eſt: ꝛ nullã oĩno iſraelis. i. decẽ tribuũ in hoc fieri mẽtionẽ. Tempora quoq̃ q̃bus ꝓphetauit eadẽ debemꝰ accipere p q r

Nico. de lyra

a Et germinabũt quaſi vinea. ꝓpter hoc dicit Saluator Joh. xv. Ego ſuz vitis vera et vos palmites. b Memoriale eiꝰ ſicut vinũ libani. ꝓpe eniz montẽ iſtũ creſcebat vinũ optimũ memoria dignum. c Ephraim. ſupple diſcet. d Quid mihi vltra idola? multi eñ de decẽ tribubꝰ reuerſi a regno aſſyriorũ crediderũt ad p̃dicationẽ apl'oꝝ aliorũq̃ chriſti diſcipuloꝝ: omni idolatria ꝛ ſuꝑſtitione deiecta. licet eñ iudei qui redierũt de babylone nõ legãꝶ poſtea idolatraſſe niſi aliqui pauci Machabeorũ tempore: illi tamen de decẽ tribubus qui nõ redierũt de captiuitate ꝑ aſſyrios facta idola coluerunt: ſaltẽ multi vt pote inter idolatras cõmorantes. e Ego exaudiam. orationes eius. f Et dirigam eum. in via ſalutis. g Ego vt abietem virentem: ſcʒ faciam eum. h Ex me fructus tuus. ſicut dictum eſt ca. p̃cedenti. tantũmodo in me auxiliũ tuũ: hic mutaꝶ modus loquendi de tertia ꝑſona ad ſecundam. i Quis ſapiẽs? Hic ꝓpheta admiraꝶ paucitatẽ credentiũ: licet enĩ primi credentes chriſto fuerint iudei: tamẽ fuerunt pauci cõꝑatiue reſpectu remanẽtiũ in infidelitate: quod ꝓpheta admiraꝶ cum videret in ſpiritu chriſtũ tot ꝛ tanta miracula facturum q̃ merito ſibi ab oĩbus erat credendũ. ideo ſubdiꝶ: Quis ſapiens? ſapientia deſurſum deſcendente que ẽ ſuadibilis ꝛ bonis conſentiens: Jacobi. iĳ. k Et intelliget iſta. q. d. pauci cõparatiue intelligent dicta ꝓphetarũ. l Et ſcient. que dicta ſunt. m Quia recte vie domini. ſ. p̃cepta decalogi et euangeliĳ et cõſimilia. n Et iuſti ambulabunt in eis. i. iuſtificati per fidem chriſti ꝓcedent in eis de virtute in virtutẽ. o Preuaricatores xo corruent in eis. q̃ caſus et ſi exeat ordinẽ diuine miſericordie tamẽ intrat ordinem ſue iuſticie ſm quẽ punitio peccatorũ ad gloriã dei cedet ꝛ electoꝝ q̃ cũ eo regnabũt i ſecula ſeculorũ. Amen.

Moraliter. n† Pereat ſamaria qm̃ Ca. XIIII ad amaritudinẽ concitauit deũ ſuum ꝛc. Hic ad litterã poniꝶ concluſio reſpectu precedentiũ: que dicta ſũt de captiuatione decem tribuũ in quorum regno ſamaria metropolis erat ꝛ i ea idolatria vigebat. Moraliter autẽ per decẽ tribus idolatras ſignificaꝶ idolatrantiũ vniuerſitas eo q̃ denarius eſt numerus ꝑfectus ꝛ limes numerorum: quia numeri ſequentes ſunt replicationes ipſius vel partiũ eius. vndecim eñ eſt vnus et decẽ: duodecim duo et decem: ꝛ ſic cõſequenter vſq̃ ad viginti. i. bis decem triginta ter decem et ſic cõſequenter. Igiꝶ per deſtructionẽ decem tribuũ ſignificaꝶ deſtructio omniũ idolatrantium: quod iam ꝑ maiori parte factũ eſt per p̃dicationẽ apoſtolorum et aliorum ſequentium. nã idolatria ceſſauit per munduz exceptis quibuſdam barbaris: ꝛ paucis que dicunꝶ habitare iuxta polũ articum. r† Cõuertere iſrael ad dominũ. Hic ad litteraz ꝓpheta denũciat populo ſuauitatẽ diuine miſericordie: poſtq̃ʒ denũciauerat ei multipliciter ſeueritatẽ ſue iuſticie: more boni ſamaritani poſt vinum mordicatiuũ infundẽs oleũ lenitiuũ. Sciendũ tñ q̃ hebrei et aliqui doctores catholici totũ iſtud capl'm exponũt litteraliter de liberatiõe populi iudaici a captiuitate babylonica. ego autem ipſum expoſui ad litterã de liberatione populi per chriſtũ facta: et ideo mea expoſitio ſpiritualis ẽ reſpectu aliarũ ꝓpter quod de alia ꝑtranſeo: et quia mihi non occurrit conuenientior hic ponenda.

Moraliter. † Dic.

In ca. xiiĳ. vbi dicit in poſtil. Et reddemus vitulos.

Additio. j. Quedaʒ gloſa hebraica ſuper iſtud verbũ. Reddemꝰ vitulos ſic dicit: Soluemꝰ ſeu reddemꝰ cõfeſſiones labioꝝ nr̃orũ in loco vitulorũ: magis enĩ placet pnĩa deo i qua requiriꝶ cõfeſſio labioꝝ q̃ʒ ſacrificia: vñ de capro emiſſario ꝑ quẽ expiebãꝶ pctã totius populi vt habeꝶ Leuiꝶ. xvj. nihil accedebat ad altare niſi ſola cõfeſſio. diciꝶ eñ ibi ſic: Cõfiteaꝶ ſuꝑ eũ oĩa peccata filiorum iſrael

In eodẽ vbi diciꝶ poſtil. Preuaricatores vero corruent in eis

Additio. ij. Preuaricatores dicunꝶ ꝑ ut in gloſa: corruere in viĳs dñi eo mõ quo dicitur Luc. ĳ. Ecce hic poſitus eſt in ruinã.

Incipit expoſitio primi ꝓlogi in Johel ꝓphetam fratris Britonis.

p SAnctꝰ iohel ꝛc. Iſte ꝓlogꝰ q̃ttuor habet ꝑtes. In q̃rũ prima ordo iſtiꝰ ꝓphete ad alios oñdiꝶ: cũ dꝛ: Sanctꝰ Johel ꝛc. In ſcđa demõſtraꝶ ad q̃s ꝓphetia eiꝰ dirigiꝶ. ibi: Et ſicut ibi ſub noĩe ephraim ꝛc. Tertio tp̃s ꝓphetatiõis eiꝰ ſubiũgiꝶ. ibi: Tp̃a q̃. Quarto expoſitiões quorũdã xborũ i ꝓphetia cõtẽtoꝝ exp̃munꝶ ibi: Porro factũ eſſe ſermonẽ dñi. vbi duo facit. p̃mo ei exponit cõtẽta i titulo. ibi: Porro factũ eẽ ꝛc. ſcđo exponit cõtẽta in exordio. ibi: Auditꝰ aũt ꝛc. His viſis lr̃e inſiſtamꝰ. Ordo iſtiꝰ ꝓphete apđ hebreos ꝛ apud. Lxx. hr̃. ſ̃. i p̃cipio primi ꝓlogi ſuꝑ Oſee. q Et ſicut ibi. i. Oſee. j. vide notulã verſus finẽ expoſitionis ſecũdi ꝓlogi ſuꝑ Oſee de regulis ſcʒ ſub q̃bꝰ ſignificationibꝰ noĩm ad q̃s tribꝰ ꝑ ꝓphetas ſermo dñi dirigaꝶ. r Sic ꝛ i hũc ꝓphetã ꝛc. ꝛ nullã oĩno iſraelis. i. decẽ tribuũ i hoc fieri mẽtionẽ. vñ in ſequẽti ꝓlogo dꝛ: Johel filiꝰ fatuel deſcribit terrã duaꝝ tribuũ. vbi aliq̃ dicũt xĳ. nõ duarũ: ꝛ exponũt qđ. ſ̃. poſitũ eſt. ſ. Nullam oĩno ꝛc. ſupple ad corrigendũ: qꝛ q̃n̄q̃ de eis fit mẽtio reducẽdo mala eoꝝ in exẽplũ vt caueant due tribus. de hoc nolo cõtẽdere ſed cre-

a ꝗ̄ i oſee legim⁹ † i dieb⁹ oçię ioathã
b c d e ꝛ achaç ꝛ eçechię regũ iuda: ꝛ i die
bus hieroboã filij ioas regis iſrł.
f g h Porro factũ eē ꝑmonē dñi ad me
k ritũ ei⁹ refert cui fit: nõ ad cõditio
m n nem ei⁹ cui fieri dicit vt alibi legi/
o p mus † Dñs mihi factus eſt in ſalu
q tē. Audit⁹ eni i ſcripturl ſãctis nõ
eſt iſte: ꝗ i aure ſonat: ſed ꝗ corde
r ꝑcipit: iuxta illud qđ dñs loquit:
† Qui habet aures audiendi audi
s at. Qđ autē dr hebraicę hieçimi:
grece enechçiaſti: latine ſonat au/
t rib⁹ ꝑcipite: ꝓprie nõ aure ſꝫ corde
v x ꝑcipit. Qui ſenes ſunt et cęleſtes
audiũt ſpũaliter: ꝗ aũt habitãt in
y fra appellãt ꝗꝫ terreni aurib⁹ ꝑcipi/
z unt. Ubicũꝗꝫ aũt hec duo ꝟba iũ
a cta ponũt: nõ ad ſimplicē tm̃ ver/
b borũ ſonũ: ſꝫ ad recõditã ꝗꝫ dicto
rũ itelligētiã ꝑtinere itelligēdũ ē.
c † In geneſi lamech loquit ad vxo
res ſuas ada et ſella. Audite ꝟba
mea vxores lamech aurib⁹ ꝑcipi/
te ſermões meos. Quia occidi vi
rũ i vulnus meum: et iuuenem in
d liuorē meo. Et eſaias: Audite cę/
li: ꝛ auribus ꝑcipe terra.

Alius prologus.

Iohel de tribu ruben natus in agro bethoron vbi etiaꝫ in pa/
ce mortuus eſt et ſepultus.

Item Alius prologus.

e Iohel filius phatuel de/
i ſcribit terrã duodeci tri
buũ: eruca: bruco: locu/ f
ſta: rubigie vaſtante cõ
ſũptã: ꝛ poſt euerſionez priori ꝑplĩ
† effuſũ iri ſpiritũſctm̃ ſuꝑ ſuos dei g h
ꝛ ancillas: id eſt ſuꝑ centũ viginti i
credētes hoies ꝗ fuere viri i cęna/ k
culo ſion. Qui centum viginti ab l m
vno vſꝗꝫ ad quindecim paulatim
ꝛ ꝑ incremēta ſurgentes ꝗndecim n
graduũ numerũ efficiũt: qui i pſal o
terio myſtice continētur.

Itē alius ꝓlogus in eundem.

In hoc ꝓpheta idcirco
nec reges nec tꝑa ſunt
ꝑnotata: qꝛ eiſdeꝫ tꝑi/
bus ac regibus quib⁹
oſee prophetauerat: ꝛ ipē prophe
uit. Ex tribus igitur generibus p
rhetorũ hec ſumuntur principia: q
et tres ſunt argumentorũ partes r

ſꝫ credo Hieronymo ꝗ ait nullã oĩno decē tribuũ hic fieri mentionē ſuꝑ ꝑncipaliter: vt ꝗdam volũt. a In diebus oçie: ꝗ alio noīe dr açarias. đ quo legit. iiij. Reg. xv. Ioathan. iiij. Reg. xv. b Et eçechie. iiij. Reg. xviij. xix. ꝛ. xx. c Regũ iuda. i. duarũ tribuũ. d Et i dieb⁹ hieroboã. iiij. Reg. xiiij. iſte non ē hieroboã fili⁹ nabath. de ꝗ. iij. Reg. xij. ſꝫ fuit filius Ioas regis iſrł. đ quo. iiij. Reg. xiiij. e Filij ioas. iſte ioas nõ fuit ille qui fuit rex iuda quē ioiada ſacerdos interfecta athalia inſtituit in regnuꝫ. de quo. iiij. Reg. xj. xij. xiij. ſed fuit rex iſrł filius ioathan regis iſrael. de quo iiij. Reg. xiij. De his ꝗttuor regibus iuda legit in. ij. Paral. xxvj. ꝛ. xxvij. et. xxviij. ꝛ. xxix. ꝛ. xxx. et. xxxj. f Porro. Hic exponit ꝟba ꝗ ponũt in titulo. Sic enī intitulat iohel: Uerbum dñi qđ factum eſt ad iohel ꝛc. et Hiero. exponit ſic: Porro. i. ſꝫ vł certe. g Sermonē dñi. i. verbũ dei. i. filiũ. h Factuꝫ eſſe. quo ad effectũ ꝓphetie in ꝓpheta. i Ad merituꝫ ei⁹ refert. i. dei verbũ dicit ita factum eſſe ꝓpter meritũ vel ꝓpter ꝑparationem. k Eius. i. ꝓphete iohelis. l Cui fit. i. meruit vt iſta reuelatio ei fieret ſaltem ꝑparando ſe. m Nõ ad ꝯditionē. i. ꝓprietatē. n Eius. i. verbi dei. i. filij. o Cui fieri dicit. id eſt verbũ dñi qđ factũ eſt ad iohel: ꝗſi diceret: nõ intelligit ꝑ hoc ꝗ dicit in titulo iohelis ꝗ filius dei factus ē ꝗ aliqua conditio vel ꝓprietas notetur ineſſe ipſi verbo: ſꝫ dicit factus ꝑ inſpirationem in ꝓpheta. p Dñs factus eſt mihi in ſalutē. i. dñs fecit in me ſalutem. q Auditus auteꝫ ꝛc. Hic exponit cõtenta in exordio vbi dicitur: Audite hec ſenes auribus ꝑcipite ꝛc. r Dñs loquit. Mat. xiij. Qui habet aures ꝛc. s Qđ autē dicit enechçiaſti grece: latīe ſonat auribus ꝑcipite. Proprie: id ē ꝑfecte. t Non aure ſed corde ꝑcipit: In antiquis biblijs ſcribit ſic: Et dicit hebraice hieçimi: grece enechçiaſti: latīe ſonat auribus ꝑcipite. Hieronym⁹ in originali: Qđ autē nos interꝑtati ſumus auribus ꝑcipite et apud grecos ꝛ apud hebreos vnũ verbũ eſt: qđ ꝓprie corde non aure ꝑcipit. v Qui ſenes ſunt. moribus: Sapieñ. iiij. Cani ſunt ſenſus homis ꝛ etas ſenectutł vita imaculata: ꝛ hoc ꝑtinet ad actiuam. x Et celeſtes. ꝯuerſatione. ꝗ ꝑtinet ad ꝯtemplatiuã: Phil. iij. Cõuerſatio noſtra in celis eſt. y Aurib⁹. tm̃ corporalib⁹ ꝑcipiũt. z Duo verba. ſ. audite et auribus percipite. a Non ad ſimplicē. i. exteriorem ſed ad: b Reconditã. i. interiorem. c In geneſi. iij. d Et eſaias. j. a.

Finit ꝗlſcũꝗꝫ expoſitio iſti⁹ ꝓlogi.

Incipit expoſitio ſecundi ꝓlogi in Iohel ꝓphetam ꝑ fratrem Britonem ordinis minorũ.

e Iohel fili⁹ phatuel ꝛc. In i iſto ꝓlogo ꝗttuor tãgunt. Primo enī ꝑſona ꝓphe deſcribit cum dr: Iohel filius phatuel ꝛc. Scđo ꝓphia tãgit cũ dr: Deſcribit terrã ꝛc. Tertio mod⁹ agēdi ſubiungit. ibi: Ex trib⁹ generibus rhetorũ

rhetorũ ꝛc. Quarto intētio ꝓphe imprimit ibi: Hic ꝗ ꝓpheta ꝛc. Tra plana eſt. † Oſee. i. a f Eruca ꝛc. Hec tangunt i ꝑmo ca. Eruca ab erodēdo dicit vermis ꝗ erodit frõdes ꝛ maxime olerꝫ. vnde dicit eruca ꝗſi eroda. Bruc⁹ appellatur fetus locuſte anteꝗꝫ habeat alas. vñ dicit bruc⁹ ꝗſi bracus a bracos qđ ē breue qꝛ breuis ꝛ paruus ē: vel a breuim qđ ē cõſumere qꝛ conſumit totũ in circũitu ſuo: iacet enim in vno loco ꝛ radicib⁹ comedit fructus: cũ aũt volat appellat locuſta ꝗſi lõga haſta: greci ꝟo haſticon appellãt. Rubigo eſt frugũ corruptio: qñ ſcꝫ tenere fruges noxio rore ꝑcutit ꝛ tam ſpice ꝗꝫ culmi vertunt in ruborem minij coloris vł ſynopidis: ꝛ dicit a rubeo bes. vel dicit a rodo dis: ꝗſi rodigo. g Effuſũ iri ſpiritũſanctũ. hoc tãgit i ſcđo ca. H. vel tertio. A. ſꝫm quoſdã libros. h Suꝑ ſeruos vel ꝛ ancillas ꝛc. hic tãgit illđ qđ ſcribit Actł. ij. Suꝑ ſeruos meos ꝛ ſuper ancillas meas in dieb⁹ illis effundã de ſpiritu meo ꝛc. et ſumit de Iohel. ij. H. vel đ iij. A. ſꝫm quoſdã libros. i Id eſt ſuꝑ ꝛc. hoc eſt qđ dicit Actł. j. Erat aũt turba hoīm ſimul fere. cxx. ꝛc. k Qui fuere in cenaculo ſiõ. Actł. j. Cũ introiſſent in cenaculũ aſcenderũt vbi manebãt Petr⁹ ꝛ Iohes ꝛc. l Qui cētũ viginti. ſurgētes ꝑ incremēta. i. ꝑ aggregationem. m Ab vno vſꝗꝫ ad. xv. quia oēs ꝑticule ab vno vſꝗꝫ ad. xv. ſimul aggregate faciunt. cxx. n Quindecim graduum nu. ſcꝫ i illis ꝗndecim ꝑticulis ꝗ graduales dicunt. o Qui i pſalterio myſtice ꝯtinēt: qꝛ ſignificãt ꝑfectum ꝟtutũ de ꝗb⁹ agit i illis. xv. pſalmis ꝗs ꝗ habent ſpiritũſanctũ habere meręt ſupra i epła ad Paulinũ iuenies plenī⁹ expoſitionē oīm iſtoꝝ. p Ex trib⁹ generib⁹ rhetoꝝ. Rhetor. i. orator: dicit a rheſis qđ ē locutio: qꝛ debet eſſe copioſus in verbis. Sũt autē tria genera cauſaꝝ circa ꝗ verſat rhetor. ſicut dicit Iſiđ. ij. etymoł. ſcꝫ deliberatiuũ: demõſtratiuũ: et iudiciale. Deliberatiuũ gen⁹ eſt in ꝗ de ꝗbuſlibet vtilitatib⁹ vite quid debeat fieri aut nõ debeat tractat. Demõſtratiuũ eſt in quo laudabilis ꝑſona aut vituperabilis oſtendit. Iudiciale in quo de ipius ꝑſone facto aut pene aut ꝑmij ſentētia dat. In ꝑmo ergo dat recte viuendi forma. in ſecũdo diſcutiũtur merita. in tertio retribuunt ſingulis pene vel premia. ꝛ in his trib⁹ cõſtat tota iſtius libri ꝯtinentia. Ex tribus igit generib⁹ rhetoꝝ. i. ex tribus generibus cauſarũ circa que verſant rhetores. q Hec ſumuntur principia. i. hec de ꝗbus ꝑncipaliter agitur in hoc libro: quia hic agit ſicut ꝛ in illis tribus cauſarũ generibus de morum informatione: de meritorũ diſcuſſione de iuſta omniũ retributione. ꝗrum primum auditores reddit dociles qꝛ docet vtilia. ſcđm reddit beniuolos quia agit de ſingulorũ ꝓpalãda iuſticia. tertiũ reddit attentos ne incurrant penas ꝛ amittant premia: ꝛ iſta tria ꝑtinēt ad officium rhetoꝝ. vnde ſubdit hic: r Et tres ſũt argumentorũ partes ꝛc. argumentũ dicitur quaſi argute. i. callide inuentũ.

Marginal notes: † Pſ. u7 (beside "vel a breuim … conſu/"); † Mat. ii. b (beside "bigo eſt frugũ corruptio"); † Gen. 4. d (beside "k Qui fuere in cenaculo ſiõ"); † Eſa. i. a (beside "unt. cxx. n Quindecim graduum"); † Ioel. ii. g (beside "perabilis oſtendit. Iudiciale in quo").

V Erbū dn̄i. Hiero. Ca. I
Phatuel ꝓpha: pater iobe/
lis ꝓphete a. lxx. īterp̄tib⁹
bathuel vocabaꝛ. Sȝ cū ba
thuel ī hebꝛeo nihil oīno ſo/
net: meli⁹ ē vt lega
tur phatuel qḋ in/
terp̄tatur latitudo
vel apiens deus.
Mar. 7. d Ut in marco: Effe
ta qḋ ē adaperire.
Et hm̄ iobel q̄ cum
ap̄lo poterat dice/
1. Cor. 6. c re: Os nr̄m patet
ad vos. o. c. Cor ve
ſtrum dilatatū eſt.
Et qui audiebat a
dn̄o: Api os tuū ⁊
ego. a. i. i. fili⁹ pha/
tuel diciꝛ. i. dei in
cui⁹ ptāte eſt aperi
re os hoīs: ⁊ dila/
tare ip̄m hoīem ſā
ctum donec veniat
ad ꝑfectiōeȝ. Hui⁹
ḡ phatuel fili⁹ ē io/
bel. i. incipiēs: vel
eſt deus: qꝛ q̄ ſe in/
cipiētē cognoſcit ꝑ
A hūilitateȝ creſcere
debet: vt cuȝ moy
Exo. 3. d ſe audiat. Qui eſt
miſit me. i. ver⁹ de/
us: ad diſtinctiōeȝ
eoꝝ q̄ non ſūt veri
dij. Ad hunc ergo
iobel recte factū ē
verbum dn̄i quod
erat ī ꝑncipio apḋ
deū. Porro factū
non ſcḋm ſe ſed ſcḋm
eum ad quē fit di/
Ps. 1. ciꝛ: Unde fact⁹ eſt
D mihi ī ſalutē: factū
ē ergo verbū. i. lo/
cutuȝ eſt verbū ad
ꝓphetam. b Se
nes. id eſt maturi ī
domino qui infan/
tiū reliquiſtꝭ ſpiri/
tuali aure intelligi
te myſteria que di/
cturus ſum ⁊ vos
habitatores terre
qui ſpem in terrenis ponitis: ſi non pote/
ſtis audire ſpūalia ſalteȝ aurib⁹ coꝛpoꝛis
ꝑcipite litteralē ſenſum. Facit aūt ꝓphe/
ta exoꝛdiū: in quo ex magnitudine dicen/
doꝝ: facit auditoꝛē attentū: qꝛ nec ī vete/
ri hiſtoꝛia: nec in pꝛeſenti etate talia dicit
ꝯtigiſſe. Poſt exoꝛdium ſequiꝛ narratio.
Reſiduū eruce. c Reſiduū eruce. Eru
ca ꝟmis q̄ in olerib⁹ maxime inueniꝛ: bꝛu
chus vocatur fet⁹ locuſte anteq̄ꝫ habeat
alas: deinde cū incipit parū volare diciꝛ
athelab⁹: cū ꝟo pleniter volat diciꝛ locu/
ſta: ⁊ ē bꝛuch⁹ m̄lto grauioꝛ q̄ꝫ locuſta vel
athelab⁹: qꝛ iacēs in vno loco radicit⁹ co/
medit fruct⁹. Rugigo ē qͣ̄ tenere fruges
noxio roꝛe ꝑcutiunꝛ: ⁊ vertunꝛ tā culm⁹
q̄ꝫ ſpice in ruboꝛē miniȷ coloꝛis vel ſyno/
pidis. Hec ſi ſingula veniunt noxia ſunt.
Si aūt ſiꝉ oīa venerīt oīa penit⁹ auferūt.
Potuit aūt hiſtoꝛialiter cōtingere ꝙ hec
oīa ſiꝉ venerint tꝑib⁹ achab regis ⁊ helie:
qͣ̄ fuit tāta fames tribus annis ⁊ ſex mē/
ſibus vt matres cōmemoꝛarenꝛ filios ſu/
Allego. os comediſſe. Alleg. Per erucā aſſyriȷ
vel chal/

ex qb⁹ incipere ſolet omnis oꝛa/
toꝛ. Aut eni docibiles aut beni/ a b
uolos aut attētos auditoꝛes de/ c
bet efficere. Hic ḡ ꝓpha a magni/ d e
tudine cladis ſumēs ꝑncipiū: eoſ
ꝙ q̄ audituri erāt volēs ad penī/
tētiā ꝓuocare: reddit attētos ad
mirās futurum malū vt cōſiderā/
tes vēture cladis aſperitatē: oci⁹
arriperēt penitentiā. Jobel inter
p̄taꝛ incipiens: aut dn̄i deſcēſus.
Phatuel ꝟo aut latitudo aut ho
ſtiū dei. Tropologice: hoc eſt ꝙ q̄
oſtiū dei ⁊ ſcientiaȝ dei habuerit
aptam: recte incipit ꝓphetare.

Incipit Jobel ꝓpheta. Ca. I

a V Erbum domini f (patris. — non quātū ad ſe.)
quod factuȝ eſt (incipiēs vel ē de⁹.)
ad iobel filium g (latitudo vꝉ apiēs de⁹)
phatuel. Audi/ h
b te h̄ ſenes et aurib⁹ percipite oēs i
habitatoꝛes terre: ſi factū ē iſtud
in diebus veſtris aut in diebus (pꝛeſentium.)
patrum veſtroꝛum. Super hoc fi k (a omni future ſoboli.)
lijs veſtris narrate: ⁊ filij veſtri fi
lijs ſuis: et filij eoꝛum generatiōi (a hac peſte atteritur qui vltra modum meroꝛe afficitur.)
c altere. Reſiduum eruce comedit l

vel quaſi arguēs mentē: arguit enī eam tāq̄ꝫ ignarā vt intra ſe de ignoꝛantia con/
fundaꝛ. a Docibiles. inſtruēdo. b Beniuolos. ꝑcādo. c Attētos. excitā/
do. multipliciter exponūꝛ verbā iſta. d Hic ergo ꝓpheta ⁊c̄. Hic tangiꝛ inten
tio ꝓphete q̄ eſt ꝓuocare malos ad penitentiā. e A magnitudine cladis. Hoc
refert ad narrationē cū dꝛ: Reſiduū eruce comedit locuſta ⁊ reſiduū ⁊c̄. qꝛ iiſdem
tēpoꝛibus ⁊c̄. iuxta illam regulā q̄ daꝛ in fine illi⁹ ꝓlogi
ſcȝ: Nō idē eſt oꝛdo ⁊c̄. vbi diciꝛ: In q̄bus autē ꝓphetis
tēpus nō p̄ferꝛ in titulo: ſub illis eos regib⁹ ꝓphetaſſe ſꝫ
q̄bus ⁊ hi q̄ ante eos habēt titulos ꝓphetauerunt. Cete/
ra plana ſūt. Qḋ aūt additꝛ in q̄buſdaȝ biblijs. ſ. Jobel:
interp̄taꝛ incipiēs aut dn̄i deſcēſus: nō eſt de ꝓlogo iſto
ſed poſtilla q̄dam eſt.
Explicit quaſicūq̄ꝫ expoſitio iſti⁹ ꝓlogi.

Incipit poſtilla fratrꝭ Nicolai de lyra ſu/
per Jobelem. Ca. I

V Erbum domini. Hic in pꝛincipio iobelis ꝓ/
phete duo ſunt p̄mittēda. Pꝛimuȝ eſt q̄bus
ꝓphetauerit: ⁊ dicit hic Hiero. in p̄mo ꝓlo/
go ſuꝑ hūc ꝓphetā ꝙ ꝓphetauit ad tribum
iuda ⁊ hieruſaleȝ: ⁊ nullā oīno fecit de decē
tribub⁹ mentionē. Sed ip̄e in ep̄la ad Paulinū ḋ ſtudio
ſacre ſcripture ſeu de oībus diuine ſcripture libꝛis dicit
ꝯtrariū. ſic dicens: Jobel filius phatuel deſcribit terraȝ
duodecim tribuū eruca: bꝛucho: locuſta: rubigine vaſtā/
te ꝯſumptā: ꝓpter qḋ ḋ eius dicto ſalua ſua reuerētia pa
rum videꝛ tenendū in ꝓpoſito. Rab. Sa. ꝟo dicit ꝙ pꝛo
phetauit nō ſolū ꝯtra duas tribus ſed etiā ꝯ alias decem
dicēs: ꝙ hec ſterilitas terre ex dicta coꝛroſione fuit in die
bus ioꝛā filij achab. de quo habeꝛ. iiij. Reg. ⁊ ꝙ ex h̄ fa/
mes fuit ī iudea generaliꝛ ꝑ ſeptem annos: ſicut denūcia/
uit heliſeus mulieri cui⁹ filiū ſuſcitauerat. iiij. Reg. viij.
Propter qḋ illa mulier cū filio ſuo iuit ad ꝑegrinādū ex
tra terrā. xij. tribuū. ſ. in terrā philiſtinoꝝ: vt ibidē habe
tur. Erat etiaȝ ip̄a de decē tribub⁹: ꝓpter qḋ in ſuo redi/
tu acceſſit ad regem iſrꝉ petens agros ſuos ſibi teſtitui q̄
in eius abſentia tanto tꝑe fuerāt ab alijs occupati vt ibi/
dem diciꝛ: Et ſic ptȝ ꝙ illa fames nō ſolū fuit ī terra dua/
rum tribuū ſed etiā decē: ꝓpter qḋ aliqui expoſitoꝛes ca/
tholici ſeq̄unꝛ hāc ſententiā quā etiā intendo ꝓſeq̄. Se
cundū eſt quo tꝑe ꝓphetauit de q̄ dicit Hiero. in ſcḋo ꝓ/
logo ꝙ ꝓphetauit iiſdem tꝑib⁹ q̄b⁹ ⁊ oſee. ſ. tꝑibus oꝫie.
ioathan: achaz ⁊ ezechie Regū iuda. ⁊ ſcḋm h̄ dictū ꝓphe/
tauit poſt ſterilitatē dictam: qꝛ oꝫias incepit regnare per
plures annos poſt moꝛtē ioꝛam regis iſrꝉ: vt patȝ ex. iiij.
Reg. ⁊ ſcḋm hoc dictū iobel nō ꝓphetauit de vaſtatiōe ter
re cauſata ab eruca bꝛucho ⁊c̄. ſȝ ſolū de vaſtatiōe ꝑ illaȝ
figurata q̄ facta fuit poſtea ꝑ q̄ttuoꝛ regna vt pleni⁹ infra
eodē ca. apparebit. Ra. Sa. ꝟo dicit ꝙ ꝓphetauit tēpoꝛe
ioꝛā regis iſrael: ita ꝙ ſicut heliſe⁹ p̄nunciauit famem fu/
turā: ita iſte expꝛeſſit modū veniēdi. ſ. ꝑ coꝛroſionē eruce
bꝛuci ⁊c̄. Et qꝛ hic modus dicēdi mihi videꝛ ꝓbabilioꝛ:
intēdo eū ſequi: tn̄ ſine p̄iudicio alteri⁹. His igiꝛ p̄miſſis
ad litterā accedam⁹ q̄ in duas ꝑtes diuidiꝛ. ſ. in ꝓemiuȝ
⁊ tractatuȝ q̄ incipit ibi: Reſiduū. In ꝓlogo ꝟo ꝓpheta pꝛimo notificaꝛ ex noīe.
cum diciꝛ: Uerbum dn̄i quod factum ē ad iobel: ⁊ ex genere. cū diciꝛ: g Filiuȝ
phatuel. ⁊ fuit iſte ꝓpheta ſicut ⁊ fili⁹: ſcḋm regulā hebꝛeoꝛuȝ quam poſui ī ꝑncipio
oſee. ſcḋo audientiū attentio excitaꝛ. cuȝ diciꝛ: h Audite hec ſenes. pꝛimo eos
alloquiꝛ eo ꝙ ſunt maioꝛis reuerētie ⁊ intelligentie: ⁊ alios ꝯſequēter cū dicitur:
i Et aurib⁹ ꝑcipite oēs ⁊c̄. ſi factū ē iſtud. ſ. qḋ poſtea poniꝛ in tractatu. In dieb⁹
veſtris aut in dieb⁹ patrū veſtroꝝ. q. d. non: qꝛ ibi accipiꝛ ſi ꝓ non. Sed ꝯtra hoc
videꝛ qḋ diciꝛ Exo. x. de locuſtis inductis ſuꝑ terrā egypti. Et ſederūt in vniuer/
ſis finib⁹ eoꝝ inumerabiles quales ante illud tēpus non fuerant nec poſtea futu
re ſunt. Ad hoc reſpōdet Ra. Sa. dicēs: ꝙ lȝ ille locuſte fuerint plures ⁊ maioꝛes
q̄ꝫ iſte: tn̄ q̄ttuoꝛ plage hic poſite. ſ. de eruca ⁊ bꝛucho: locuſta ⁊ rubigine ſimul ſū/
ꝑte fuerūt maioꝛes: ⁊ ſic intelligendū eſt dictū ꝓphete ꝙ quattuoꝛ tales peſtes ſi/
mili modo ſibi ſuccedentes nō fuerāt tꝑibus p̄teritis. k Suꝑ hoc filijs veſtris
narrate ⁊c̄. qꝛ hec ꝓphetia eſt memoꝛiter tenenda ⁊ per ſucceſſiones generationuȝ
recolenda: ⁊ hoc videmus impletū non ſolū in iudeis ſed etiam in chꝛiſtianis.
l Reſiduū. Hic incipit tractatus in quo ꝓpheta pꝛimo p̄dicit deſolatoꝛia. ſecun/
do denūciat cōſolatoꝛia. ibi: Nūc ergo. circa medium ſecūdi ca. Circa pꝛimā par/
tem cōſiderādū ꝙ de iſtis quattuoꝛ plagis eruca bꝛucho locuſta et rubigine dicūt
expoſitoꝛes noſtri cōmuniter ꝙ non fuit res geſta: quia quartus liber Regū et ſe/
cūdus Paraꝉ. nullā de hoc faciunt mentionē ſed eſt tm̄ parabola: ſicut cum dicit
Judicū. ix. Dixerūt ligna ad rhamnū ⁊c̄. quia hoc nunq̄ꝫ fuit in rerū natura: ſȝ ꝑ
ligna parabolice intelliguntꝛ habitatoꝛes ſichem: ꝑ rhamnū ꝟo abimelech. Sic ī
in ꝓpoſito per iſta q̄ttuoꝛ nomīa hic poſita. ſ. eruca ⁊c̄. intelliguntꝛ parabolice q̄t/
tuoꝛ regna ſibi ſuccedentia que iudeam coꝛroſerunt ⁊ vaſtauerunt. ſ. aſſyrioꝛum:
chaldeoꝝ